



## **Kirje Ulkoasiainministeriölle koskien varoitusta yrityksille kaupankäyntiin Israelin laittomien siirtokuntien kanssa liittyvistä ongelmista**

Arvon ulkoasianministeri Erkki Tuomioja,

Eurooppalaiset yksityiset liikeyritykset ovat osallisina Israelin laittomiin siirtokuntiin kytkeytyviin ihmisoikeusrikkomuksiin, muun muassa toimittamalla rakennusten tuhoamiseen käytettävää kalustoa ja osallistumalla siirtokuntien infrastruktuurin rakentamiseen.

Viime aikoina lukuisten EU-parlamentin jäsenten, kansanedustajien, kansalaisjärjestöjen ja tuhansien eurooppalaisten kansalaisten esille nostaman huolen seurauksena kasvava määrä hallituksia ja liikeyrityksiä on ilmoittanut, että ne eivät aio pitää yllä liikeyhteyksiä Israelin laittomissa siirtokunnissa toimivien israelilaisten yhtiöiden kanssa:

- **Saksan liikenneministeri** on kirjoittanut Deutsche Bahn – rautatieyhtiölle ilmaisten vastutuksensa tämän osallistumiseen Israelin rautatieprojektiin, joka leikkaa läpi miehitetyn Länsirannan. Deutsche Bahn keskeytti osallistumisensa pian tämän jälkeen.<sup>1</sup>
- **Hollannissa** toimiva insinööritoimisto Royal Haskoning on ilmoittanut, että se on päättänyt vetäytyä jätevedenkäsittelyprojektista miehitetystä Itä-Jerusalemista.
- **Hollantilainen** vesiyhtiö Vitens, Hollannin suurin juomaveden toimittaja, on lopettanut suhteensa Israelin valtiollisen vesiyhtiöön Mekorotiin, joka tukee Israelin laittomien siirtokuntien ja Israelin yhdyskuntien vesihuoltoa.

---

<sup>1</sup> <http://www.bdsmovement.net/2011/ramsauer-6986>

- **Romanian** hallitus on ilmoittanut lopettavansa rakennustyöntekijöiden lähettämisen Israeliin, mikäli Israel ei sitoudu siihen, että he eivät työskentele siirtokuntien rakentamisessa Länsirannalla.
- PGGM, **Hollannin** suurin eläkerahastojen hallintayhtiö on päättänyt vetää pois kaikki sijoituksensa viidestä Israelin suurimmasta pankista, koska niillä on haarakonttoreita Länsirannalla tai ne rahoittavat siirtokuntien rakentamista.
- **Ruotsalainen** Nordea-pankki, Pohjoismaiden suurin pankki, on ottanut yhteyttä viiteen yritykseen ja tiedustellut niiden yhteyksiä siirtokuntiin ja kaksi muuta muuta yritystä ovat tarkkailtavina. Rakennusyhtiö Cemex on jo poistettu Nordean sijoituksista, koska se “rikkoo ihmisoikeuksia ja käyttää uusiutumattomia luonnonvaroja miehitetyllä alueella”.
- **Tanskalainen** Danske Bank, Tanskan suurin pankki, on päättänyt asettaa israelilaisen Bank Hapoalimin mustalle listalle, koska se rahoittaa siirtokuntien rakentamista.
- **Norjan** valtionvarainministeriö on sulkenut israelilaisyritykset Africa Israel Investments ja Danya Cebus pois Norjan valtion Government Pension Fund Global -rahastosta, joka on yksi maailman suurimmista rahastoista. Valtionvarainministeriö sai Eettiseltä neuvostolta 1. marraskuuta 2013 suosituksen, jonka mukaan kyseiset yritykset tulisi sulkea pois, koska “ne myötävaikuttavat vakaviin yksilön oikeuksien rikkomuksiin sodassa tai konfliktissa siirtokuntien rakentamisella Itä-Jerusalemmissä”.<sup>2</sup>

-

Kansalaisjärjestöjen esittämän huolen seurauksena **Britannian hallitus** on julkaissut Israelin laittomien siirtokuntien kanssa tapahtuvaa liiketoimintaa koskevat ohjeet ja varoittanut kansalaisia solmimasta liikesuhteita Israelin siirtokunnissa asuvien henkilöiden tai niissä toimivien yhteisöjen kanssa.<sup>3</sup>

Kirjoitamme Teille pyytääksemme Teitä ryhtymään toimiin sen puolesta, että Suomen hallitus puolestaan julkaisisi varoituksen yrityksille koskien

<sup>2</sup> <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/.premium-1.571505>

<sup>3</sup> <http://opentoexport.com/article/overseas-business-risk-israel/>

niitä ongelmia ja riskejä, jotka liittyvät liiketoimiin Israelin laittomien siirtokuntien kanssa sekä muuhun toimintaan miehityillä Länsirannalla, mukaan lukien Itä-Jerusalemossa.

Israelin siirtokuntatoimet rikkovat kansainvälisen humanitäärisen oikeuden peruseriaatteita ja ne voivat olla sotarikoksia Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön perusteella, jossa Suomi on yhtenä sopimusvaltiona.

Maaliskuussa 2013 YK:n Ihmisoikeuskomitea hyväksyi riippumattoman tietojenkeruuvaltuuskunnan laatiman Israelin laittomia siirtokuntia koskevan raportin. Valtuuskunnan mukaan liikeyritykset ovat “mahdollistaneet ja helpottaneet siirtokuntien rakentamista ja laajenemista ja saaneet siitä taloudellista hyötyä<sup>4</sup>”, ja se **vaatii hallituksia “ryhtymään asianmukaisiin toimiin” sen varmistamiseksi, että yritykset eivät olisi osallisina Israelin laittomiin siirtokuntiin kytkeytyvissä ihmisoikeusrikkomuksissa.**

YK:n kansainvälistä liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet **kehottavat valtioita antamaan tietoa, joka auttaa liikeyrityksiä välttämään osallistumista konflikteista alkunsa saaviin ihmisoikeusrikkomuksiin** ja tarjoamaan “liikeyrityksille riittävää apua rikkomusten kohonneiden riskien arvioimiseksi ja käsittelemiseksi” konfliktialueilla.<sup>5</sup>

Myös Euroopan unionin Ulkosuhdehallinto on todennut, että “EU on sitä mieltä, että kansainvälistä liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia periaatteita tulee soveltaa maailmanlaajuisesti ja kehottaa eurooppalaisia yrityksiä toteuttamaan periaatteita kaikissa olosuhteissa, mukaan lukien Israelissa ja miehityillä palestiinalaisalueilla”.<sup>6</sup>

Olemme syvästi huolissamme siitä, että suomalaisten yritysten osallistuminen laittoman tilanteen ylläpitämiseen ei ainoastaan rohkaisisi Israelia jatkamaan lainvastaisia käytäntöjään ilman rankaisemisen pelkoa, vaan se saattaisi tehdä Suomen osasylliseksi Israelin suorittamiin kansainvälisen lain vastaisiin rikkomuksiin.

---

<sup>4</sup> <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/FFM/FFMSettlements.pdf>

<sup>5</sup> [http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR\\_EN.pdf](http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf)

<sup>6</sup> [http://eeas.europa.eu/delegations/un\\_geneva/documents/eu\\_statments/human\\_right/20130611\\_id\\_sr\\_opt.pdf](http://eeas.europa.eu/delegations/un_geneva/documents/eu_statments/human_right/20130611_id_sr_opt.pdf)

Suomella on laillinen velvollisuus olla auttamatta Israelin suorittamissa kansainvälisen oikeuden rikkomuksissa ja olla hyväksymättä niitä.

**Tämän johdosta pyydämme Teitä ryhtymään toimiin kansainvälisen lain ylläpitämiseksi ja palestiinalaisten ihmisoikeuksien polkemisen vastustamiseksi julkaisemalla varoituksen liikeyrityksille Israelin laittomiin siirtokuntiin liittyvän liiketoiminnan ongelmista ja riskeistä.**

Kunnioittaen,

*Syksy Räsänen*

Seuraavien järjestöjen puolesta:

**Arabikansojen Ystävyyssseura**

**Israeli Committee Against House Demolitions (ICAHD) Finland**

**Suomen Palestiinalaisten Siirtokuntayhdistys**

ICAHD (Israeli Committee Against House Demolitions) Finland

Viikinportti 2

00790 Helsinki

Puh. 045 635 7214

Email: [icahd@icahd.fi](mailto:icahd@icahd.fi)

www: <http://icahd.fi/>